

Program działania Biblioteki Publicznej w Łasku

PROGRAM DZIAŁANIA BIBLIOTEKI PUBLICZNEJ IM. JANA ŁASKIEGO MŁODSZEGO W ŁASKU NA OKRES OD 2022 R. DO 2027 R.

I. Misja

Misją Biblioteki Publicznej im. Jana Łaskiego Młodszeo w Łasku jest zaspokajanie potrzeb czytelniczych, informacyjnych i kulturalnych lokalnego środowiska oraz działanie biblioteki na rzecz zachowania i popularyzowania regionalnego dziedzictwa kulturalnego, jak również budowanie i promowanie pozytywnego wizerunku biblioteki m.in. poprzez wysoki poziom usług i obsługi.

II. Wizja

Biblioteka Publiczna im. Jana Łaskiego Młodszeo w Łasku w perspektywie 5-letniej to **placówka otwarta na nowe, przyjazna i potrzebna** wszystkim mieszkańcom Łasku i powiatu łaskiego, widoczna w życiu codziennym społeczeństwa.

Biblioteka jest **instytucją** wielofunkcyjną, **która poprzez promocję czytelnictwa zaspokaja potrzeby kulturalne i społeczne. Jest** nowoczesnym ośrodkiem informacji i edukacji, który pamięta o przeszłości, ale też ma realny wpływ i kreuje przyszłość. To biblioteka upowszechniająca wiedzę o regionie, kształtująca kulturę, ułatwiająca dostęp do nowych technologii, umiejętnie odpowiadająca na potrzeby mieszkańców godząc tradycję z nowoczesnością.

III. Cele strategiczne w perspektywie wieloletniej

1. Wzmocnienie roli biblioteki w środowisku lokalnym – budowanie wielostronnych i trwałych relacji biblioteki.
2. Dostosowanie oferty biblioteki do bieżących potrzeb mieszkańców gminy Łask i powiatu łaskiego.
3. Kreowanie wizerunku łaskiej biblioteki poprzez podniesienie jej prestiżu i atrakcyjności.

IV. Cele operacyjne w perspektywie okresu realizacji programu

1. Integrowanie środowiska lokalnego wokół wydarzeń kulturalnych i społecznych.
2. Zwiększenie dostępu do informacji i wiedzy dla mieszkańców Gminy Łask i powiatu łaskiego.
3. Biblioteka dla młodych.
4. Mediateka.
5. Bieżące dostosowywanie usług biblioteki do zmieniających się realiów życia, możliwości technologicznych i potrzeb użytkowników.
6. Poprawa i polepszanie wizerunku łaskiej biblioteki.
7. Reorganizacja łaskiej biblioteki.
8. Zwiększanie kompetencji pracowników.

V. Planowane działania (zadania)

1. Organizowanie spotkań autorskich, wystaw, promocji książek, prelekcji historycznych, tworzenie kół zainteresowań.
2. Włączanie się do ogólnopolskich akcji dla bibliotek: Noc Bibliotek, Tydzień Bibliotek, Ogólnopolski Tydzień Czytania Dzieciom, Mała Książka Wielki Człowiek, Bookcrossing, Odjazdowy Bibliotekarz i innych.
3. Aplikowanie o środki zewnętrzne na organizację wydarzeń.
4. Gromadzenie, opracowywanie, przechowywanie i ochrona materiałów bibliotecznych ze szczególnym uwzględnieniem materiałów dotyczących gminy Łask i powiatu łaskiego, edukacja regionalna.
5. Udoskonalanie metod udostępniania materiałów bibliotecznych na miejscu, wypożyczenia na zewnątrz, zakup wrzutni książek, ewentualnie książkomat.
6. Rozbudowanie cyfrowego archiwum lokalnego w Muzeum Historii Łasku.
7. Biblioteka jako powiatowe centrum informacji lokalnej.
8. Rodzinne czytanie- zajęcia dla dzieci, biblioterapia, atrakcyjny księgozbiór dla dzieci.
9. Stworzenie ścieżki edukacji czytelniczej i medialnej dla uczniów szkół podstawowych, spotkania z ciekawymi ludźmi.
10. Dział multimedialny- stworzenie, dostosowanie przestrzeni i regulaminów
11. Pozyskiwanie środków zewnętrznych na materiały audiowizualne.
12. Promocja mediateki jako nowego działu biblioteki
13. Zajęcia z programowania, obsługa drukarek 3D.
14. Aktywizacja seniorów, inne działania kierowane do tej grupy odbiorców, np. książka na telefon.
15. Nowoczesna strona internetowa i aktywne social media, materiały promocyjne, ulotki, media lokalne.
16. Stworzenie estetycznej i nowoczesnej przestrzeni dla użytkowników biblioteki.

17. Zakup wrzutni/książkomatu.
18. Dostosowanie godzin otwarcia instytucji do potrzeb mieszkańców.
19. Wygospodarowanie przestrzeni na pracę grupową lub nieformalne spotkania czytelników.
20. Stałe podnoszenie kompetencji bibliotekarzy i nabywanie nowych umiejętności - znajomość wykorzystania nowoczesnych technologii, umiejętności miękkie.
21. Sieciowanie: organizowanie spotkań branżowych w celu wymiany doświadczeń zawodowych bibliotekarzy, szkolenia powiatowe i regionalne.
22. Dostosowanie struktury organizacyjnej biblioteki do potrzeb bieżącej działalności.

VI. Koncepcja finansowania celów i zadań w perspektywie realizacji programu (długoterminowej i krótkoterminowej)

Kondycja biblioteki, jej możliwości i rozwój zależne są w głównej mierze od środków finansowych. Finansowanie biblioteki składa się przede wszystkim z dotacji podmiotowej (od organizatora) oraz z pozyskanych środków pozabudżetowych, pochodzących z różnych źródeł i w różnej formie (są to środki pieniężne, dary rzeczowe – książki), a także z dochodów z własnej działalności i innych wpływów, choć ze względu na ograniczenia ustawowe jest to znikomy procent dochodów biblioteki.

Biblioteka Publiczna im. Jana Łaskiego w Łasku w głównej mierze finansowana jest z dotacji podmiotowej organizatora. Pozwala to na zabezpieczenie podstawowych potrzeb bieżącej działalności, które gwarantuje art. 9 Ustawy o bibliotekach. Niestety na aktywne działanie biblioteki, jej rozwijanie i budowanie nowoczesnego wizerunku środki z dotacji organizatora są zdecydowanie niewystarczające.

Obecnie biblioteka nie może w swojej działalności ograniczyć się tylko do wypożyczania książek. Biblioteki, które zatrzymają się na takim etapie nie będą miały racji bytu. Nowoczesne biblioteki to instytucje prężnie działające na różnych szczeblach kultury, aktywnie odpowiadające na zmiany społeczne. Chcąc podołać temu wyzwaniu, pracować na rzecz społeczności lokalnej trzeba poszukiwać środków zewnętrznych i sponsorów.

Na szczęście dla bibliotek istnieje szereg programów zewnętrznych zarówno z instytucji państwowych: z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Instytutu Książki, jak i fundacji prywatnych. To właśnie tam należy poszukiwać środków, które przeznaczone zostaną na działalność biblioteki, na zakup materiałów bibliotecznych w odpowiednich ilościach, na rozwój nowych technologii czy infrastruktury bibliotecznej.

Wśród bardzo popularnych programów grantowych, oferowanych przez instytucje państwowe, z których korzystają biblioteki wymienić należy *Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa* finansowany przez Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego, z którego co roku otrzymać można środki na zakup nowości wydawniczych i prasy. Wysokość tej dotacji bardzo często uwarunkowana jest wysokością wkładu własnego biblioteki. Uwagę należy również zwrócić również na inne ministerialne programy takie jak: *Partnerstwo dla Książki, Promocja Czytelnictwa, Edukacja Kulturalna i Kultura Dostępna, Blisko 2022*. Do każdego z wymienionych biblioteka może złożyć wniosek, chcąc pozyskać środki na prowadzenie działań promujących czytelnictwo i kulturę wśród użytkowników biblioteki w każdym wieku, ciekawe spotkania z czytelnikami, szkolenia dla bibliotekarzy, wycieczki do kina czy teatru oraz inne działania prowadzone przez bibliotekarzy dla czytelników.

Dzięki współpracy z Instytutem Książki, z programu *Mała Książka Wielki Człowiek* pozyskać można książeczki dla najmłodszych czytelników, a z programu *Podaruj książkę ukraińskim dzieciom* biblioteka otrzymać może pakiet książek w języku ukraińskim. Składając wniosek do programu *Kraszewski dla bibliotek*, można pozyskać ok 30 tys. na zakup sprzętu komputerowego potrzebnego do pracy w nowoczesnej bibliotece. Oprócz komputerów, laptopów, tabletów czy klasycznych drukarek mogą to być m.in. drukarki 3D, roboty do nauki programowania i inne zaawansowane technologicznie urządzenia. Warto wspomnieć również o programie *Infrastruktura bibliotek*, dzięki któremu pozyskać można środki na budowę, przebudowę, adaptację lub modernizację budynku biblioteki wraz z jego wyposażeniem.

Poza programami z budżetu państwa, które wymagają wkładu własnego dla bibliotek dostępny jest szereg programów z instytucji prywatnych, fundacji czy stowarzyszeń.

Wymienić tu warto Fundację BGK, która każdego roku ogłasza granty, by angażować społeczność w różnym wieku. W programie *Generacja 6.0*, zdobyć można 15 tys. na działania pobudzające aktywność seniorów. W programie *Na dobry początek!* pozyskać można 15 tys. na działania dla dzieci, wyrównując szanse edukacyjne dzieci z ograniczonym dostępem do nowoczesnych form edukacji. Program *Moja Mała Ojczyzna* pozwala zdobyć 30 tys. na aktywizację społeczności lokalnej do działania na rzecz budowania dobra wspólnego w środowisku lokalnym, to pieniądze dzięki którym mieszkańcy mogą zagospodarować przestrzeń publiczną, poprawić jej estetykę i funkcjonalność. Dzięki programowi *Skrzydła dla mamy* biblioteka może organizować warsztaty dla mam, które przebywają np. na urlopie macierzyńskim, by ułatwić im powrót do pracy, przy okazji uzupełniając swoje zbiory o literaturę fachową.

Konkurs PZU z kulturą prowadzony przez Fundację PZU pozwala bibliotece na zdobycie środków, które przeznaczone mogą być na zajęcia kulturalne, wyjazdy do instytucji połączone z cyklicznymi warsztatami dla dzieci i młodzieży, by zachęcać młodzież do poznawania tzw. kultury wysokiej.

Biblioteka Publiczna im. Jana Łaskiego Młodszego w Łasku

Nowym programem, w którym do udziału biblioteki zachęca Fundacja Świętego Mikołaja jest Przystań Świętego Mikołaja. Dotacja ma zostać przeznaczona na prowadzenie lokalnych działań wsparcia edukacyjnego, opiekuńczego i wychowawczego dla dzieci i młodzieży z Ukrainy.

Na wspieranie działań z młodzieżą otwarta jest również Polska Fundacja Dzieci i Młodzieży poprzez program Równać Szanse, z której granty otrzymywałam wielokrotnie.

Warto wspomnieć również o Fundacji Orlen, która poprzez program *Moje miejsce na Ziemi* wspiera mieszkańców, chcących zmieniać swoje otoczenie, w działaniach na rzecz ich społeczności. Do tego programu również może aplikować biblioteka, bez potrzeby wniesienia wkładu własnego.

To tylko niektóre, najłatwiej dostępne propozycje miejsc, w których można pozyskać środki na działalność biblioteki. Programów jest sporo, zmieniają się każdego roku. Chcąc pozyskiwać środki należy na bieżąco monitorować informacje udostępniane w portalach branżowych, mieć głowę pełną pomysłów i chcieć działać na rzecz lokalnego środowiska i mieszkańców.

W pozyskiwaniu środków niezwykle istotna jest również rola instytucji ściśle współpracujących z łaską biblioteką. Liczę na dobrą współpracę w tym temacie z Towarzystwem Przyjaciół Ziemi Łaskiej, działającym przy Bibliotece, a także z innymi stowarzyszeniami działającymi na terenie gminy. Wiele środków zewnętrznych kierowanych jest tylko i wyłącznie do stowarzyszeń, ale biblioteka poprzez pomoc w napisaniu wniosku i jego realizacji może być doskonałym partnerem do takich działań. Korzyści są oczywiście obopólne i wpłyną poprawnie na kondycję obu instytucji, nie tylko ożywiając relacje środowiska, ale także poprawę wizerunku.